2024/2310

10.10.2024

UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2024/2310

z 11. apríla 2024

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť za rozpočtový rok 2022

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť za rozpočtový rok 2022,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0104/2024),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) predstavoval konečný rozpočet Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť (ďalej len „centrum“) za rozpočtový rok 2022 sumu 18 893 136 EUR, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje pokles o 0,71 %; keďže rozpočet centra pochádza najmä (94 %) z rozpočtu Únie;

B. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky centra za rozpočtový rok 2022 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) vyhlásil, že získal primeranú istotu o tom, že ročná účtovná závierka centra je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. s uspokojením konštatuje, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2022 prinieslo mieru jeho plnenia na úrovni 98,78 % (zníženie o 1,22 % v porovnaní s rokom 2021); konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola 96,65 %, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje mierne zvýšenie o 0,30 %; ďalej konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov prenesených z roku 2021 do roku 2022 bola 88,98 %;

2. zo správy Dvora audítorov vyplýva, že hoci centrum zaplatilo úroky len za jednu oneskorenú platbu, v systéme finančného a účtovného riadenia centra (systém akruálneho účtovníctva ABAC) bol značný počet platieb nesprávne označený ako oneskorené (107 z 1 595) z dôvodu nesprávnych parametrov a/alebo nesprávnych vstupných údajov týkajúcich sa dátumu splatnosti platby alebo prijatia dokumentov, z ktorých vyplýva platobná povinnosť; z odpovede centra vyplýva, že nedôsledné označovanie oneskorených platieb nemalo vplyv na správnosť príslušných operácií; ďalej poznamenáva, že centrum prijalo určité opatrenia na minimalizáciu uvedeného rizika „falošne pozitívnych výsledkov“ a na ďalšie zabezpečenie toho, aby jeho systém ABAC mohol poskytnúť jasný a presný obraz o skutočných oneskorených platbách; vyzýva agentúru, aby pokračovala v monitorovaní tohto problému a zmierňovala možné budúce riziká poškodenia dobrej povesti spojené s touto otázkou;

Výkonnosť

3. konštatuje, že nový model merania výkonnosti centra identifikuje obmedzený počet (10) kompozitných kľúčových ukazovateľov výkonnosti (ďalej len „KPI“), ktoré sa používajú na meranie účinnosti dosahovania želaných výstupov a efektívnosti využívania pridelených zdrojov a ktoré sú doplnené o KPI na vyššej úrovni, ktoré sa zameriavajú na výsledky a vplyvy; konštatuje, že pokiaľ ide o posúdenie kľúčových ukazovateľov výkonnosti, centrum vymedzilo 65 ročných cieľov, z ktorých 57 cieľov (87 %) bolo dosiahnutých v roku 2022;

4. konštatuje, že v prípade pracovného programu na rok 2022 centrum dosiahlo 152 zo 188 výstupov/výsledkov (81 %), čiastočne dosiahlo 12 % z nich (t. j. 23 výstupov/výsledkov, ktoré boli oneskorené a na konci roka 2022 prebiehali), zatiaľ čo 12 výsledkov (6 %) sa nerealizovalo a dva výsledky neboli uplatniteľné; poznamenáva, že podľa názoru centra bola väčšina oneskorení alebo zrušených činností v roku 2022 spôsobená nedostatkom zdrojov; ďalej konštatuje, že na vykonávanie svojho nového mandátu (ktorý sa má začať uplatňovať v roku 2022) začalo centrum v roku 2022 s prípravami, ktoré si vyžiadali kľúčové zdroje a niektoré z jeho predtým plánovaných činností si vyžiadali určité úpravy;

([1]) Ú. v. EÚ C 141, 29.3.2022, s. 33.

5. uznáva úsilie a pokrok centra v jeho troch oblastiach činnosti (zdravie, bezpečnosť a faktory podporujúce činnosť); berie na vedomie najmä vydanie novej Európskej správy o drogách v roku 2022, ktorá prináša najnovší prehľad o situácii drog v Európe do roku 2022, spustenie platformy elektronického vzdelávania PLATO, na ktorej je umiestnený Európsky učebný plán pre prevenciu, ktorý je určený na vzdelávanie odborníkov zapojených do tvorby rozhodnutí v oblasti prevencie, názorov a politík v Európe, vydanie siedmich minipríručiek, ktoré sa zaoberajú reakciami na drogy v rekreačnom prostredí, miestnych komunitách, školách a väzniciach, ako aj reakciami na potreby rodín a populácie bez domova, a uverejnenie troch spotov o aplikačných miestnostiach pre užívateľov drog, kontrole drog a intervencii v oblasti elektronického zdravotníctva;

6. s uznaním konštatuje, že v roku 2022 centrum zverejnilo novú rýchlu štúdiu najnovších trendov so zmiešanými metódami s cieľom posúdiť počiatočnú reakciu služieb na potreby vysídlených Ukrajincov v susedných krajinách Únie; oceňuje spoluprácu centra s Europolom pri príprave štvrtého vydania spoločnej publikácie s názvom Trhy s drogami v EÚ: hĺbková analýza, ktorej zistenia sú prezentované v sérii modulov, z ktorých každý sa zameriava na trh s konkrétnou drogou a zahŕňa trendy v celom dodávateľskom reťazci od výroby a obchodovania až po distribúciu a užívanie; v tejto súvislosti oceňuje spustenie prvých dvoch modulov o kokaíne a metamfetamíne v roku 2022;

7. konštatuje, že v roku 2022 centrum v spolupráci s partnermi pokračovalo v zavádzaní systému včasného varovania Európskej únie; v tej istej súvislosti konštatuje, že v roku 2022 bolo v systéme včasného varovania prvýkrát oficiálne oznámených 41 nových psychoaktívnych látok; ďalej konštatuje, že dve nové psychoaktívne látky, ktorých riziká posúdilo centrum v roku 2021 [3-chlórmetkatinón (3-CMC) a 3-metylmetkatinón (3-MMC)], boli v roku 2022 zahrnuté do vymedzenia pojmu „drogy“ delegovanou smernicou Komisie;

8. víta účasť centra na podujatiach odbornej prípravy v oblasti drog a na budovaní kapacít, ktoré mu umožnili poskytnúť svoje znalosti takmer 950 odborníkom pracujúcim v oblasti drog vrátane úradníkov a tvorcov politík v oblasti presadzovania práva; okrem toho konštatuje, že na siedmich webových seminároch, ktoré centrum zorganizovalo v roku 2022, sa zúčastnilo približne 1 200 odborníkov pracujúcich v oblasti drog na celom svete; vyjadruje uznanie centru za to, že spolu so svojimi partnermi zorganizovalo štvrtú európsku konferenciu o návykovom správaní a závislostiach: Lisbon Addictions 2022, na ktorej sa v rámci hlavnej témy „Globálne závislosti“ zišiel rekordný počet 1 757 účastníkov z 84 krajín;

9. víta neúnavné úsilie centra o zdôraznenie sociálnych aspektov a spoločenského vplyvu drog, podporu politík sociálnej reintegrácie pre užívateľov drog a prístup k téme drog s multidisciplinárnym výhľadom. považuje za nevyhnutné pokračovať v zvyšovaní povedomia o význame prevencie a inovatívneho prístupu k protidrogovým politikám založeného na duševnom zdraví;

10. víta pokrok, ktorý dosiahlo centrum na spoločných trhoch EÚ s drogami: hĺbkovú analýzu v spolupráci s Europolom, ktorá zahŕňa moduly o konkrétnych drogách uverejnených v priebehu roka 2022, a s plánovanými verziami v roku 2023; víta, že v roku 2022 pracovalo na zlepšení kvality a dostupnosti základných údajov o ponuke drog v spolupráci s národnými kontaktnými miestami siete Reitox a Europolom; víta, že centrum vykonávalo všetky úlohy v rámci operatívnych akčných plánov multidisciplinárnej platformy proti hrozbám trestnej činnosti, ktoré sa týkajú kanabisu, kokaínu a heroínu; pripomína, že obchodovanie s drogami bolo označené za hlavný zdroj zisku a za jeden z kanálov pre nábor na organizovanú trestnú činnosť a terorizmus, a zdôrazňuje prínos centra pre bezpečnejšiu Európu;

11. víta prebiehajúcu spoluprácu medzi centrom a partnerskými krajinami európskej susedskej politiky na regionálnej úrovni prostredníctvom projektu technickej pomoci EU4MD, ako aj prebiehajúce vykonávanie dvojstranného projektu s Gruzínskom EMCDDA4GE; víta, že v oblasti protidrogových politík bolo vytvorené oficiálne partnerstvo v rámci programu spolupráce medzi Latinskou Amerikou, Karibikom a Európskou úniou;

Efektívnosť a prínos

12. vyjadruje centru uznanie za záväzok neustále zlepšovať účinnosť a efektívnosť svojich činností a maximálne využívať svoje zdroje, odborné znalosti a know-how s cieľom v konečnom dôsledku prispieť k bezpečnejšej a zdravšej Európe, najmä prostredníctvom dohôd o spolupráci s agentúrami v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí a zdravotníctva; berie na vedomie opatrenia, ktoré centrum prijalo s cieľom znížiť prevádzkové náklady na svoje priestory, napríklad používanie slnečnej clony na presklených plochách a klimatizačných spínačov na oknách; ďalej berie na vedomie dohodu s Európskou námornou bezpečnostnou agentúrou o spoločnom využívaní spoločných priestorov (jedáleň, podzemné parkovisko a konferenčné priestory) v areáli, kde sa nachádza ich sídlo, a spoluprácu medzi oboma agentúrami v oblasti spoločného obstarávania spoločných služieb (okrem iného napr. bezpečnostných, upratovacích a stravovacích) a spoločného organizovania vzdelávacích aktivít spoločného záujmu pre zamestnancov oboch agentúr;

13. s uspokojením konštatuje, že centrum má strategický plán (environmentálna stratégia na roky 2021 – 2025) na dosiahnutie uhlíkovej neutrality a že do svojej výročnej správy o činnosti zahrnulo metriky týkajúce sa environmentálneho výkonu centra a jeho uhlíkovej stopy, pričom od roku 2014 sa jeho výsledky každoročne zlepšujú; víta rozhodnutie riaditeľa centra prijaté v roku 2022 o získaní certifikátu EMAS, ktorého proces by mal byť ukončený v roku 2023;

14. konštatuje, že v roku 2022 centrum realizovalo niekoľko projektov zameraných na zlepšenie environmentálneho správania, a to zlepšením spotreby elektrickej energie, inštaláciou solárnych článkov na streche budovy, ako aj inštaláciou staníc na spoločné využívanie elektrických vozidiel s cieľom nahradiť vozový park centra elektrickými alebo hybridnými vozidlami;

Personálna politika

15. berie na vedomie, že k 31. decembru 2022 bol plán pracovných miest naplnený na 97 %, pričom zo šiestich úradníkov a 68 dočasných zamestnancov schválených v rámci rozpočtu Únie (v roku 2021 bolo rovnako ako v roku 2021 schválených 76 pracovných miest) bolo vymenovaných sedem úradníkov a 69 dočasných zamestnancov; konštatuje, že v roku 2022 centrum okrem toho zamestnávalo 27 zmluvných zamestnancov; víta skríning zamestnancov centra v roku 2022 a účinné a efektívne pridelenie jeho zdrojov, pričom 72,44 % zamestnancov centra bolo pridelených na prevádzkové činnosti, 18,20 % na administratívnu podporu a koordináciu, a 9,35 % na neutrálne činnosti; chváli centrum za nízku mieru fluktuácie zamestnancov (2,9 %) v roku 2022;

16. konštatuje, že podľa informácií centra sú v jeho vrcholovom manažmente dve ženy (22 %) a sedem mužov (78 %), zatiaľ čo v správnej rade je 20 žien (37 %) a 34 mužov (63 %); konštatuje, že celkový počet zamestnancov tvorí 36 mužov (38 %) a 58 žien (62 %); pripomína, že je dôležité zabezpečiť rodovú rovnováhu, a vyzýva centrum, aby tento aspekt zohľadnilo pri budúcom prijímaní zamestnancov a menovaní do vyššieho manažmentu; žiada Komisiu a členské štáty, aby zohľadnili význam zabezpečenia rodovej rovnováhy pri predkladaní svojich nominácií na členov správnej rady centra;

17. berie na vedomie správu centra o následných opatreniach prijatých v súvislosti s udelením absolutória za plnenie rozpočtu centra za rozpočtový rok 2021 (ďalej len „správa centra“) na zlepšenie rodovej rovnováhy v rámci centra; konštatuje, že tieto opatrenia boli prijaté v súvislosti s výberovými konaniami centra a šírením informácií o výberovom konaní centra v členských štátoch; vyjadruje uznanie predsedovi správnej rady centra za to, že oslovil príslušné orgány členských štátov, Nórska a Turecka, aby zabezpečili rodovú rovnováhu pri nominácii členov správnej rady centra; ďalej konštatuje, že v správe centra sa v súvislosti s pripomienkou o nepoužívaní systému SYSPER uvádza, že centrum vyvinulo a zaviedlo vlastné nástroje informačných a komunikačných technológií na digitalizované riadenie ľudských zdrojov;

18. pripomína z výročnej správy Dvora audítorov o agentúrach Únie za rok 2018 pripomienku týkajúcu sa zamestnávania dočasných pracovníkov prostredníctvom rámcovej zmluvy bez dodržiavania požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/104/ES ([2]) a portugalského pracovného práva; zo správy Dvora audítorov vyplýva, že táto pripomienka je uzavretá, zatiaľ čo platnosť predmetnej rámcovej zmluvy sa skončila v marci 2022 a posledná platba týkajúca sa dočasných pracovníkov sa uskutočnila v januári 2022;

Verejné obstarávanie

19. zo správy Dvora audítorov vyplýva, že suma (75 000 EUR) zodpovedajúca zmluve uzavretej v roku 2022 nebola v plnej miere pokrytá zodpovedajúcim rozpočtovým záväzkom, čo viedlo k deficitu vo výške 8 000 EUR; konštatuje, že podobná situácia nastala v roku 2021 v prípade rovnakého typu zmluvy a v oboch prípadoch centrum podľa správy Dvora audítorov nedodržalo požiadavky článku 10 ods. 3 a článku 73 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách centra; z odpovede centra však potvrdzuje, že náklady na zmluvu boli rozdelené podľa dohôd uzavretých s ďalšími dvoma subjektmi, ktoré využívajú priestory centra v Lisabone; v tejto súvislosti poznamenáva, že centrum muselo znášať len časť celkových nákladov/výdavkov na zmluvu, ktoré sa opierali o príslušné rozpočtové záväzky, zatiaľ čo ostatné náklady sa opierali o kompenzačné/vyrovnávacie účtovné operácie, keďže tieto náklady znášali dva iné subjekty;

Prevencia, riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

20. uznáva existujúce opatrenia a pokračujúce úsilie centra o zabezpečenie transparentnosti, prevencie a riešenia konfliktov záujmov a ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti; konštatuje, že v roku 2022 neboli oznámené, vyšetrované ani uzavreté žiadne prípady konfliktu záujmov a oznamovania protispoločenskej činnosti; víta skutočnosť, že centrum na svojom webovom sídle zverejnilo vyhlásenia o záujmoch a životopisy zamestnancov vrcholového manažmentu, členov správnej rady a externých odborníkov, ktorí sú členmi vedeckého výboru centra; pripomína, že v prípade členov správnej rady je na webovom sídle centra k dispozícii len prehľad ich súčasných odborných činností; berie na vedomie záväzok centra zaoberať sa do konca roka 2023 možnosťou zahrnúť do zverejnených životopisov aj doterajšiu odbornú činnosť týchto členov;

([2]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/104/ES z 19. novembra 2008 o dočasnej agentúrnej práci (Ú. v. EÚ L 327, 5.12.2008, s. 9).

21. konštatuje, že centrum sa v roku 2022 nestretlo s lobistami; ďalej konštatuje, že na základe usmernení a odporúčaní vypracovaných Komisiou a európskou ombudsmankou v tejto veci centrum zaviedlo kódex správania a praktické odporúčania/usmernenia pre prípadnú interakciu svojich zamestnancov so zástupcami záujmových skupín; ďalej poznamenáva, že v prípade, že sa takéto stretnutia uskutočnia, tieto usmernenia odporúčajú, aby sa stretnutie zaregistrovalo a zverejnilo; vyzýva centrum, aby sa riadilo týmito usmerneniami a bezodkladne zverejnilo tieto stretnutia;

Vnútorná kontrola

22. konštatuje, že v roku 2022 vykonal Útvar pre vnútorný audit (ďalej len „IAS“) pre centrum dva audity, a to audit medzinárodnej spolupráce a primeranosti koordinácie a pracovných mechanizmov partnerských generálnych riaditeľstiev a iných zainteresovaných strán, ako aj rámca riadenia decentralizovaných agentúr Únie; konštatuje, že v prípade oboch projektov auditu neboli ešte na konci roka 2022 k dispozícii výsledky auditu, keďže z auditu riadenia ľudských zdrojov a etiky vykonaného v roku 2021 neboli k dispozícii žiadne nevyriešené kritické riziká a odporúčania IAS, s výnimkou jedného nevyriešeného odporúčania týkajúceho sa internej komunikácie;

23. víta výsledok hodnotenia účinnosti systémov vnútornej kontroly centra za rok 2022, podľa ktorého sú všetky zložky prítomné a fungujú; konštatuje, že v rámci hodnotenia bolo identifikovaných päť zásad rámca vnútornej kontroly, v ktorých môžu byť potrebné určité zlepšenia, a to v súvislosti s kontrolným prostredím, kontrolnými činnosťami a informovaním a komunikáciou; ďalej konštatuje, že v roku 2022 sa uskutočnila komplexná identifikácia a hodnotenie rizík zamerané na zlepšenie riadenia rizík v centre, pričom identifikované riziká súviseli s novým mandátom centra a jeho novým obchodným modelom; vyzýva centrum, aby odstránilo všetky nedostatky zistené pri rôznych hodnoteniach vykonaných v roku 2022;

24. konštatuje, že centrum prijalo v roku 2021 revidovanú stratégiu boja proti podvodom s tromi strategickými cieľmi a akčným plánom na vykonávanie v roku 2022, ktorý sa do konca roka vo veľkej miere vykonával, pričom len jedno z 12 opatrení bolo stále otvorené;

Ďalšie pripomienky

25. vyjadruje centru uznanie za komunikačné úsilie, ktoré bolo zamerané na zabezpečenie vydávania kvalitných publikácií, pričom v roku 2022 bolo vydaných 66 vedeckých a inštitucionálnych publikácií a 16 vedeckých článkov a kapitol v knihách, ktorých autorom alebo spoluautorom bolo centrum a ktoré boli uverejnené v prestížnych časopisoch;

26. víta výrazný nárast počtu divákov, ktorých centrum oslovilo v roku 2022 prostredníctvom všetkých kanálov; v tejto súvislosti konštatuje, že centrum zaznamenalo približne 2,6 milióna jedinečných návštevníkov na webovom sídle, čo je rekordný počet (nárast o takmer 50 % oproti roku 2021), 1,6 milióna zobrazení svojich videí (nárast o 15 % oproti roku 2021) a nárast sledovateľov na dvoch kľúčových kanáloch sociálnych médií, LinkedIn (+ 57 %) a Instagram (+ 37 %);

27. vyzýva centrum, aby sa zameralo na oboznamovanie širokej verejnosti s výsledkami svojho výskumu a aby verejnosť informovala prostredníctvom sociálnych médií a iných médií; v tejto súvislosti víta dostupnosť správ, ktoré centrum vypracovalo, pre používateľov;

28. víta internetovú stránku „EMCDDA 4 Ukraine“, ktorá bola vytvorená pre odborníkov pracujúcich v oblasti drog v Európe a poskytujúcich podporu osobám vysídleným z Ukrajiny;

29. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie z 11. apríla 2024 ([3]) o výkonnosti, finančnom hospodárení a kontrole agentúr.

([3]) Prijaté texty, P9_TA(2024)0280.